

Sana tai käsite	Lyhyt selitys
absorptio	lääkeaineen imeytyminen verenkiertoon
ACE:n estäjät tai ATR-salpaajat	lääkeaineita, joita käytetään kohonneen verenpaineen hoidossa
addiktio eli riippuvuus	ihminen ei pysty lopettamaan lääkkeen tai huumeen käyttöä, koska lopettaminen aiheuttaa oireita
adrenaliini	lääke, jota annetaan anafylaktisen sokin hoidossa (katso kohta anafylaksia)
aineenvaihduntatuote	aineenvaihdunnassa syntynyt yhdiste
anafylaksia	hengenvaarallinen allerginen reaktio
analgeetit eli kipulääkkeet	lääkkeet, joita käytetään kivun hoitoon
annossumutin	pieni laite, jota käytetään yleensä astman hoidossa sisään hengitettävän lääkkeen ottamiseen, sumutin sisältää lääkeainetta ja kaasua
antasidit	lääkeaineet, jotka tasoittavat mahan happamuutta ja helpottavat siten närästystä
anti-inflammatoriset analgeetit eli tulehduskipulääkkeet	lääkkeet, joita käytetään silloin, kun jossain on tulehdus ja se aiheuttaa kipua
antikoagulantit	lääkeaineet, jotka estävät veren hyytymistä
asetyyლისისyylihappo	kipu- ja kuumelääkkeenä käytettävä aine. Estää myös verihiiutaleita tarttumasta toisiinsa.
beetasalpaajat	lääkeaine, jota käytetään sydänlääkkeenä ja verenpaineen hoidossa, hidastaa sydämen lyöntiä
depotvalmiste	lääke, jonka vaikutusaika on pitkä, koska lääkeaine vapautuu hitaasti
diureetit eli nesteenoistolääkkeet	lääkkeet, joita käytetään erityisesti kohonneen verenpaineen hoidossa
doping	lääkkeen tai huumeen käyttö, jotta fyysinen suoritus paranee esimerkiksi urheilussa
emätinpuikko	lääke, joka laitetaan emättimeen
emätinvoide	voide, joka laitetaan emättimeen
enteraalinen antotapa	lääke annetaan ruoansulatuskanavaan suun tai peräaukon kautta, esimerkiksi suun kautta otettavat tabletit tai peräpuikot
enterovalmiste	lääkkeessä on pinta, jonka vuoksi lääke ei hajoa mahalaukussa vaan vasta ohutsuolessa tai paksusuolessa
euforisoivat analgeetit	voimakkaita kipulääkkeitä, jotka vaikuttavat keskushermostoon
glukagoni	hormoni, jota haima tuottaa ja joka lisää sokerin määrää veressä
glukoosi	verensokeri
habituatio	ihminen käyttää päihdettä tai lääkettä sen takia, että siitä on tullut tapa
hepariini	lääkeaine, joka estää veren hyytymistä ja joka pistetään laskimoon tai ihon alle
huumausainelääkemääräys	huumaavaa ainetta sisältävän lääkkeen resepti, joka pitää jättää apteekkiin

hyöty-haittatasapaino	otetaan huomioon lääkkeen hyvät ja huonot vaikutukset
implantaatti	lääkevalmiste, joka laitetaan leikkauksessa ihon alle
indikaatio	syy, jonka takia jotain lääkettä käytetään
infuusioneste	suuri määrä nestettä, joka annetaan laskimon kautta elimistöön
inhalaatio	hengitetään sisään esimerkiksi lääkettä annossumuttimesta
injektioneste	liuos, joka annetaan pistämällä
INR-arvo	veren hyytymistä kuvaava arvo, joka saadaan selville verikokeesta
insuliini	lääkeaine, jota käytetään erityisesti tyypin 1 diabeteksen hoidossa ja jotka laskevat korkea veren-sokeria
intradermaalinen (i.d.) tai intrakutaaninen (i.c.) eli ihon sisään	lääke pistetään ihon sisään esim. aquarakkulat
intramuskulaarinen (i.m.) eli lihaksensisäinen	lääke pistetään suoraan lihakseen
intravenoosi (i.v.) eli laskimonsisäinen	lääke annetaan laskimoon eli verisuoneen
itsehoitolääke	lääke, jonka voi ostaa apteekista ilman lääkärin määräystä
kalsiuminestäjät eli kalsiumkanavan salpaajat	lääkeaine, jota käytetään sydänlääkkeenä ja verenpaineen hoidossa, hidastaa sydämen lyöntiä
kapseli	lääke, jossa lääkeaine on kuoren sisällä
kauppanimi	apteekista ostettavan lääkkeen nimi, merkitään symbolilla ®
kolesteroli	maksan tuottamaa rasva-ainetta, jota saadaan myös ruoasta. Kolesterolia tarvitaan mm. solukalvojen rakennusaineeksi.
komplianssi	potilaan halu noudattaa hoito-ohjeita
konsentraatti	neste, joka täytyy laimentaa ennen käyttöä
kontraindikaatio	lääkkeen käytön este
kortikosteroidi	hormoni, jota muodostuu lisämunuaisissa. Kortikosteroideja voidaan antaa lääkkeenä suun kautta tai ruiskeena.
laksatiivit	ulostuslääkkeitä, joita käytetään ummetuksen hoitoon
laktuloosi	sokeri, jota käytetään ummetuksen hoitoon, esimerkiksi Levolax ®
lasiampulli	lasipullo, joka sisältää lääkettä parenteraalisesti annettuna, sisältää usein vain kerta-annoksen lääkettä
lihasrelaksantit	lääkeaineet, jotka rentouttavat lihaksia
lumelääke eli näennäislääke	lääke, joka ei sisällä vaikuttavaa ainetta
lääkeaine	aine, jota on lääkkeessä, vaikuttava aine

lääkehiili	käytetään myrkytyksen hoidossa, estää myrkyllisten aineiden imeytymistä
lääkehoitosuunnitelma	esimerkiksi sairaalssa tehdään suunnitelma, johon kirjoitetaan, miten potilaiden lääkehoito toteutetaan ja kuka vastaa lääkkeiden antamisesta.
lääkelaastari	lääke, joka kiinnitetään iholle
lääkevalmiste	sisältää lääkeainetta ja muita aineita. Muut aineet parantavat esimerkiksi lääkkeen makua.
maitohappobakteerit	bakteeri, joka parantaa vatsan ja suolen toimintaa, voidaan käyttää ripulin yhteydessä
metabolia	aineenvaihduntaa, jonka seurauksena lääkeaine muuttuu yhdeksi tai useammaksi aineenvaihduntatuotteeksi.
mikrobilääkkeet eli antibiootit	lääkkeet, joita käytetään esimerkiksi bakteerien ja virusten aiheuttamien tartuntatautien hoitoon
nitraatit	lääkeaineet, jotka laajentavat verisuonia ja helpottavat rintakipua (Nitro [®])
nokkosrokko eli urtikaria	tavallinen allerginen reaktio, joka aiheuttaa iholle kutisevia punaisia näppyjä
oraalinen antotapa (per os, p.o.)	lääke annetaan suun kautta
oraalineneste	lääkeneste, joka otetaan suun kautta ja joka on helppo niellä, esimerkiksi yskänlääke
paikallishoito	lääke annetaan suoraan hoidettavaan kohtaan esim. silmätipat
pakkausseloste	lääkkeen mukana oleva ohje, jossa on tietoa lääkkeestä
parenteraalinen antotapa	lääkettä ei anneta ruoansulatuskanavan kautta vaan esimerkiksi pistoksena
peräpuikko eli suppo	lääke, joka laitetaan peräsuoleen
peräruiske	nestettä, joka laitetaan peräsuoleen
PKV-lääkkeet	pääasiassa keskushermostoon vaikuttavat lääkkeet
poretabletti	tabletti, joka laitetaan veteen
puoliintumisaika	aika, jossa elimistön lääkeaineen pitoisuus vähenee puoleen
rektaalinen antotapa	lääke annetaan peräsuoleen
rektioli	pieni määrä nestettä, joka laitetaan peräsuoleen eli pieni peräruiske
resepti	lääkäri antaa lääkemääräyksen, jolla voi ostaa lääkkeen apteekista
reseptilääke	lääke, jonka lääkäri määrää
resistenssi eli vastustuskyky	bakteeri muuttuu vastustuskykyiseksi, jolloin siihen tavallisesti vaikuttava lääke ei enää tehoa
resoribletti	tabletti, joka laitetaan kielen alle, jolloin se imeytyy nopeasti verenkiertoon, esimerkiksi Nitro [®]

rinnakkaisvalmisteet	lääkkeet, jotka sisältävät samaa lääkeainetta ja samassa muodossa, mutta joiden kauppanimi on eri, esimerkiksi Para-tabs 500 mg ja Paracetamol-Ratiopharm 500 mg sisältävät molemmat parasetamolia
ripulijuoma	käytetään oksentelun ja ripulin yhteydessä, palauttaa elimistön neste- ja suolatason normaaliksi, esimerkiksi Osmosal [®]
ruiskepullo eli lagenula	pullo, josta otetaan neulan ja ruiskun avulla lääkettä. Pullossa on muovinen tai kuminen korkki. Sisältää usein useamman kerta-annoksen lääkettä.
statiinit	lääkeaineet, joita käytetään korkean kolesterolin hoidossa. Estävät kolesterolin syntymistä ja lisäävät maksan kykyä poistaa verenkierrosta kolesterolia.
subkutaaninen (s.c.) eli ihonalainen	lääke pistetään ihon alle kudokseen, esimerkiksi olkavarteeseen, reiteen, pakaraan tai vatsaan
sulfonyyliureat	tabletit, joita käytetään tyypin 2 diabeteksen hoidossa ja jotka laskevat korkeaa verensokeria
suppo eli peräpuikko	lääke, joka laitetaan peräsuoleen
suusumute	lääke, joka sumutetaan suuhun
systeeminen anto	lääkkeen vaikuttava aine kulkeutuu veren mukana koko elimistöön esim. suun kautta otettava tulehduskipulääke
tabletti	lääke, joka on kiinteässä muodossa
terapeuttinen leveys eli hoitoalue	liittyy lääkeannoksen suuruuteen. Sillä tarkoitetaan lääkkeen pienimmän tehoavan annoksen ja suurimman turvallisen annoksen välisiä annosmääriä.
toleranssi eli sietokyky	kuinka paljon elimistö pystyy ottamaan vastaan jotain ainetta. Toleranssi on eri lapsilla, aikuisilla ja vanhuksilla
trombolyyttiset lääkeaineet	lääkeaineet, jotka liuottavat veritulppia
varfariini	lääkeaine, joka estää veren hyytymistä ja joka otetaan suun kautta, esimerkiksi Marevan [®]
vieroitusoire	kun lopettaa jonkin lääkkeen käytön, saa oireita, kun ei saa enää lääkettä